

## Temps de coratge

Dij, 10/11/2011 per Lluís Serra

[Gerasa](#)

Qualsevol observador, sense necessitat de tenir vista aguda, detecta moviments significatius en la realitat social i, fins i tot, en els àmbits eclesials. **S'hi capten accions de replegament i actituds defensives.** El clima d'inseguretat davant del futur, les desfetes econòmiques que no cessen d'omplir les primeres pàgines dels rotatius, l'espectacle d'un castell de cartes que s'ensorra, la por al fet que es produeixi una explosió social, la pèrdua de receptivitat dels missatges eclesials... activen els mecanismes de defensa. El resultat és observable: contracció enfront d'expansió, sístole enfront de diàstole. Els tres grans somnis de diferents generacions, el Concili Vaticà II, Europa i la democràcia, són vistos des de la sospita. Les frustracions que els envolten desapareixen actituds de tornada al passat, molt més radicals que el mer replegament.

En **la travessia del desert**, com els va passar als israelians, es produeixen temptacions determinades, com les queixes cròniques per la duresa del camí cap a la Terra Promesa, la substitució dels valors divins pel vedell d'or i, especialment, la nostàlgia per les cebes d'Egipte, vinculades a l'esclavitud. La llibertat és un repte que exigeix un preu molt alt. No és estrany que Erich Frömm titulés un dels seus llibres més famosos La por a la llibertat.

Hi ha una confusió molt perillosa i difícil de detectar. **No és el mateix la nostàlgia del passat que el retorn a les fonts.** Aparentment, els dos termes s'assemblen molt, però tenen poc a veure. La nostàlgia del passat implica un rebuig del present, alimenta la convicció que la seguretat es troba a reproduir els escenaris d'antany, a repetir-ne els ritus, a reconstruir un món que ja no és. La incapacitat de mirar l'horitzó estimula la tornada al passat, on es troba la seguretat. No hi ha esperança sinó por de perdre posicions. No hi ha confiança sinó por del risc. Els signes que en altre temps imperaven volen tornar per crear una il·lusió d'un pretèrit irrepètiblle. Temptació aquesta que sacseja tant les persones individuals com els col·lectius, tant l'Església com la societat. El retorn a les fonts té una mirada cap al passat, però els seus objectius són diferents. No es tracta de restaurar o de tornar a una època que va ser, sinó d'anar a les arrels dels valors essencials per actualitzar-los en el present. **Es distingeix amb claredat el fons de la forma. No persegueix la seguretat sinó la fidelitat. No s'espanta del present, sinó que accepta viure'l en plenitud.** Les condicions de navegació poden ser adverses, però impera la confiança. El dubte enfonsa en les aigües, com li va passar a Pere que va caminar pel llac mentre va creure que era possible. Els primers vents se'n van endur la fe i es va submergir en el desconcert.

La nostàlgia del passat guanya adeptes en moltes esferes: polítiques, socials, econòmiques i eclesials. El futur només s'obre davant del que confien en ell i en els que l'afronten amb fidelitat a les fonts. Per a això, cal valentia. **Són temps de coratge.** Potser és la virtut més difícil de tenir quan s'observa el panorama. Afrontar els reptes amb coratge transformarà la realitat. La paraula de Jesús no deixen cap dubte: «Deixa que els morts enterrin els seus morts» (Mt 8,22). La seva proposta és el seguiment, l'audàcia, el coratge. El temps de Déu és el present i en ell podem viure, amb confiança, els valors perennes. Tornar a les fonts ens ajuda. Enyorar les cebes d'Egipte ens paralitza.